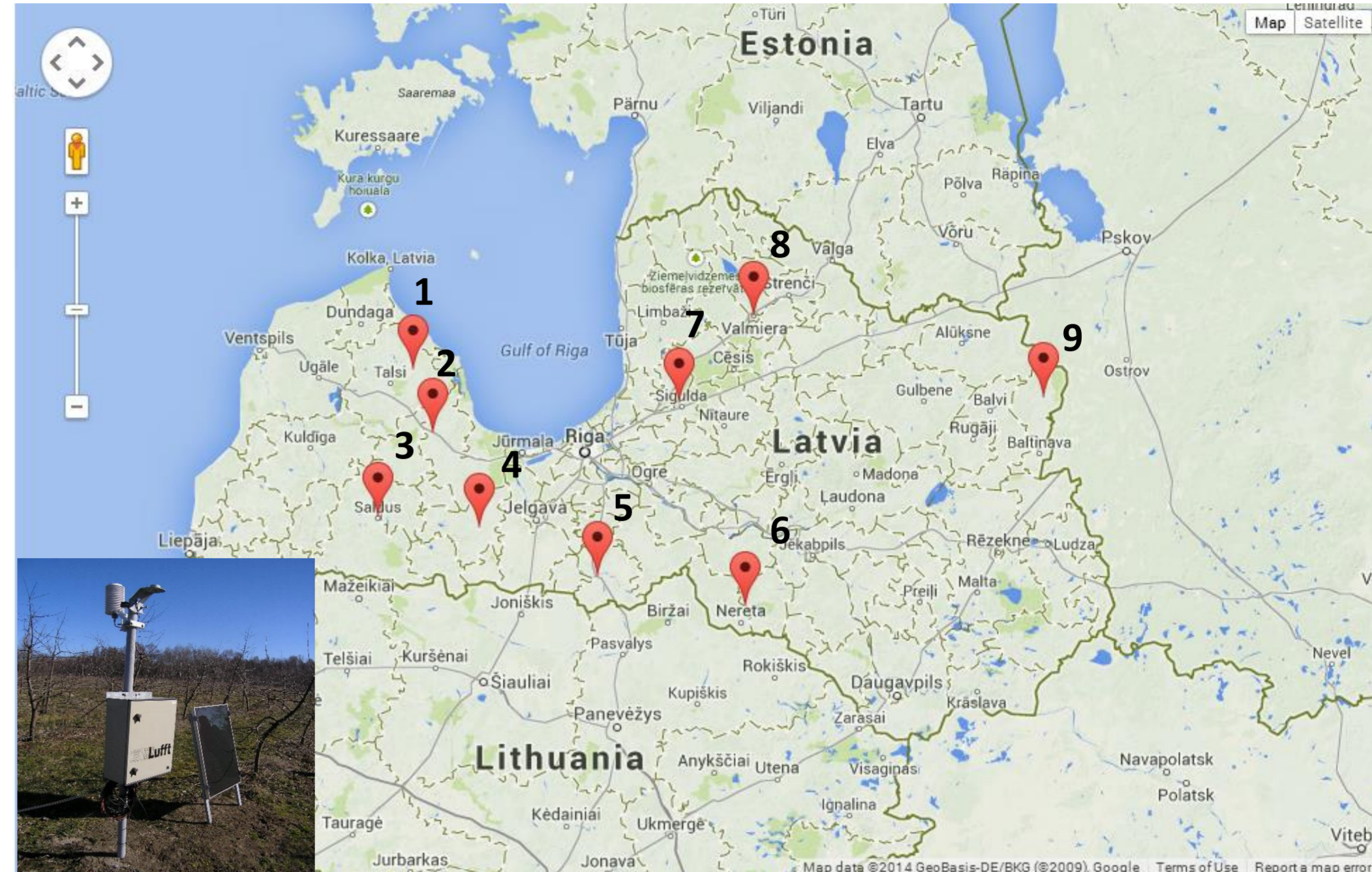

Ābolu tinējs (*Cydia pomonella*)

Latvijā ābolu tinējs ir periodiski ekonomiski nozīmīgs kaitēklis. Pasaulē ābolu tinējs ir viens no bīstamākajiem kaitēkļiem ābeļdārzos. Veiksmīgai populācijas ierobežošanai nepieciešams noteikt precīzu ābolu tinēja attīstības gaitu, prognozēt populācijas stāvokli un noteikt termiņus, kad veikt populācijas regulāciju ar insekticīdiem ražojošos ābeļu stādījumos. LAAPC tiek izmantota Latvijas apstākļiem piemērota prognozes sistēma, kas sniedz ābolu audzētājiem reālajai situācijai atbilstošu, rekomendējošu informāciju par ābolu tinēja populācijas attīstību, lai varētu sekmīgi veikt augu aizsardzības pasākumus.

Meteoroloģiskās stacijas ir izvietotas 9 dažādās Latvijas vietās.

Prognozi var izmantot saimniecības, kuras atrodas 30 km rādiusā ap šīm stacijām.

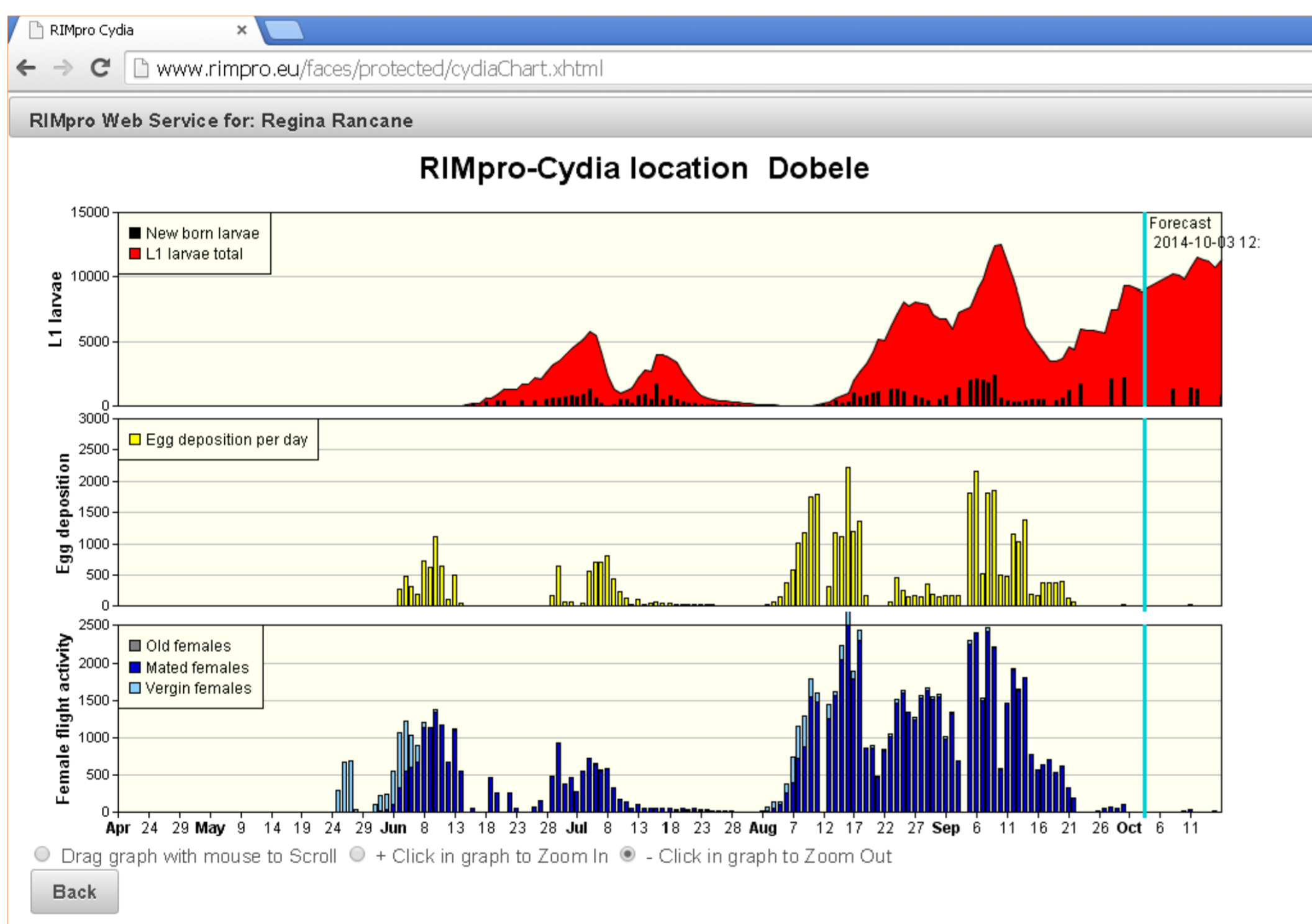
Meteostaciju izvietojums Latvijas teritorijā 2014. gadā

Populācijas ierobežošanas laika noteikšanu

veic, sekojot RIMpro-Cydia programmas prognozei.

Prognoze veidota, izmantojot datus par ābolu tinēja bioloģiju, ekoloģiju, un meteoroloģisko laika apstākļu reģistrācijas datiem.

Galvenā modeļa funkcija ir izveidot diagrammu, pēc kuras vadoties, ābolu audzētājs nepieciešamības gadījumā var veikt ābolu tinēja populācijas regulāciju.

RIMpro-Cydia ābolu tinēja attīstības prognoze Dobeļē 2014. gada veģetācijas periodā

RIMpro-Cydia izmantošanas iespējas plašākam patērētāju lokam

Prognozei iespējams sekot līdz LAAPC mājas lapā:

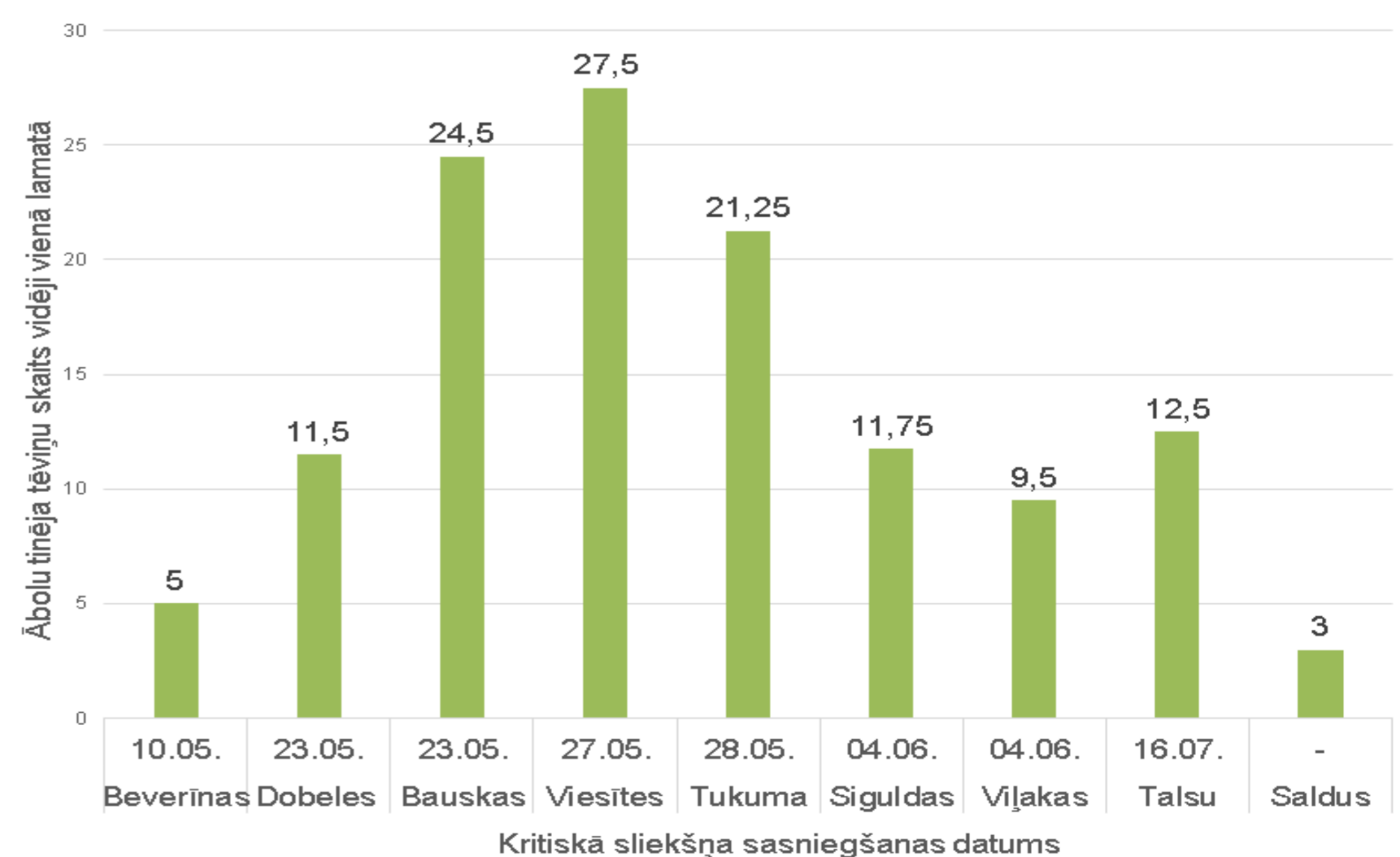
http://www.laapc.lv/lat/pakalpojumi/rimpro_prognoze/rimpro.htm.

Ābolu tinēja populācijas ierobežošanas laika noteikšanai prognozes ar labiem rezultātiem var izmantot saimniecības, kas atrodas 30 km rādiusā ap meteoroloģisko staciju.

Pētījums veikts Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas finansēta projekta (Nr. 211211/c-120) "Vidi un ūdeņus saudzējošai audzēšanai piemērotu augļaugu šķirņu sortimenta, audzēšanas tehnoloģiju un integrētās augu aizsardzības sistēmas izstrāde dažādos agroklimatiskajos apstākļos" ietvaros.

Ābolu tinēja populācijas blīvuma vērtēšana dārzā

Populācijas reālās situācijas novērtēšanai nepieciešams izlikt lamatas ar dzimumferomoniem, lai noteiktu, vai ābolu tinēja populācijas blīvums sasniedz ekonomiski kritisko sliekšni, jo RIMpro datorprogramma simulē ābolu tinēja attīstības modeli, bet lamatas ar dzimumferomoniem ataino reālo situāciju dārzā, vai nepieciešams veikt populācijas ierobežošanu ar insekticīdiem.

Ābolu tinēja tēviņu vidējais skaits vienā lamatā kritiskā sliekšņa sasniegšanas laikā 2014. gada veģetācijas sezonā

Ābolu analīze vasarā

Veicot ābolu analīzi vasarā pirms ābolu normēšanas, var prognozēt, vai ābolu tinēja populācijas blīvumam būs tendence pieaugt, vai samazināties nākamajā veģetācijas sezonā.

Latvijas teritorijā ābolu tinēja populācijas regulācijas prognozētais datums atšķiras. Atbalsta sistēmas RIMpro izmantošana Latvijas teritorijā ir nepieciešama precīzai ābolu tinēja populācijas laika ierobežošanai. Ilgtermiņā ir nepieciešams palielināt meteoroloģisko staciju skaitu, lai prognozi nodrošinātu plašākam ābeļu audzētāju lokam.